

Сказ: що робити людині для профілактики захворювання та як діяти в разі інфікування вірусом

Сказ – це вірусне захворювання, яке має найвищий рівень смертності серед усіх інфекційних хвороб для людини. Вірус сказу вражає центральну нервову систему і після появи симптомів без вчасно розпочатого лікування стає невиліковним – 100% хворих людей помирають.

Як запобігти сказу?

- Вакцинувати домашніх тварин.
- Триматися і тримати домашніх улюбленців якнайдалі від диких тварин.
- Невідкладно – до появи симптомів – звертатися по медичну допомогу після потенційно небезпечного контакту з твариною.

Захворіти на сказ може людина або тварина, якщо їх укусить, подряпає або ослинить пошкоджені шкірні покрови інфікована тварина. Водночас через кров чи сечу тварин сказ не передається. На сказ можуть захворіти всі ссавці, тож кажани, лисиці, собаки, коти, їжаки, білки, гризуни й інші представники фауни – потенційно можуть бути хворими на сказ. Це може бути як дика тварина, так і домашня, якщо її не вакцинували.

Для недопущення сказу серед свійських тварин власникам необхідно щороку робити щеплення всім домашнім улюбленцям, починаючи з 3-місячного віку. Для проведення щеплення тварині необхідно звернутися до лікарень ветеринарної медицини Держпродспоживслужби.

Що робити, якщо вас вкусив чи подряпав ссавець або на шкіру чи слизову потрапила його слина?

- Ретельно (щонайменше упродовж 10-15 хвилин) промивайте місце ураження проточною водою із милом.
- Обробіть край рани чи подряпини антисептиком або спиртовим розчином та накладіть асептичну пов'язку.
- Якщо рана сильно кровить або це артеріальна кровотеча – не гайте часу і викликайте швидку медичну допомогу.
- Якнайшвидше зверніться по медичну допомогу для проведення щеплення антирабічною вакциною.

У системі охорони здоров'я на рівні медзакладів кожної області визначені центри антирабічної допомоги: лікарі центрів надають медичну допомогу пацієнтам, які звертаються в разі укусів, подряпин, ослинень тваринами, проводять первинну обробку, призначають та проводять курс антирабічних щеплень в разі необхідності.

Про «40 уколів в живіт» не йдеться. Зазвичай графік вакцинації складається з 5 щеплень: 0-й день (день звернення до лікаря), а потім у третій, сьомий, чотирнадцятий і двадцять восьмий дні. Антирабічна вакцина запобігає виникненню захворювання у 96–99% випадків.

Наразі усі області забезпечені антирабічною вакциною, вона безоплатна для пацієнтів. Станом на початок лютого це понад 50 тисяч доз вакцин, ще 15 тисяч доз зберігається на рівні країни і будуть розвезені в найближчі тижні.

Антирабічну вакцину застосовують для первинної імунізації людей, які були в контакті або були вкушені хворими на сказ тваринами, тваринами з підозрою на сказ чи невідомими тваринами. Подальша ревакцинація проводиться згідно зі схемою лікувально-профілактичної імунізації.

Кому варто вакцинуватися проти сказу профілактично?

Планову імунопрофілактику проводять особам з групи ризику захворювання на сказ. До них належать:

- працівники ветеринарних лабораторій, клінік та інших лабораторій, які працюють із вуличним вірусом сказу, мисливці, лісники, спеціалісти ветеринарної медицини, працівники боєнь, таксидермісти;
- особи, що виконують роботи з вилову й утримання безпритульних тварин;
- працівники притулків для утримання тварин.

Особи з груп ризику після початку профілактичних щеплень повинні робити бустерні щеплення згідно з інструкцією із застосування вакцини.